

INHOUD

Welkom in Cuba 4

Cuba 360° 6

La Habana Vieja 6

Viñales 8

Trinidad 10

TopTen

Hoogtepunten die geen enkele bezoeker mag missen .....vooraan

Tips

Persoonlijke tips van de auteur .....achteraan

◀ Het eiland Cayo Santa María (► blz. 58)
is te bereiken via een weg over een 45 km
lange dam.

Te gast in Cuba

12

Overnachten	14
Eten en drinken.....	16
Winkelen.....	20
Sport en stranden	22
Voor het hele gezin	26

Onderweg in Cuba

30

Havanna	32
Het westen.....	48
Het noordoosten	54
Het zuiden	66
Het oosten	78
Santiago de Cuba	86

Wandelingen en uitstapjes

94

De Hemingway-route	96
Eenmaal rond de Sierra Maestra	98
Door het Escambray-gebergte	101

Meer over Cuba

102

In één oogopslag	104
Geschiedenis	106
Nuttige reisinformatie van A tot Z	108
Register	116

Kaarten en plattegronden

West-Cuba, Oost-Cuba	vooraan
Havanna	achteraan
La Habana Vieja	35
Santa Clara	59
Trinidad	75
Santiago de Cuba	89

Welkom in Cuba

Het eiland in de Mexicaanse Golf is de parel van het Caribische gebied. Hier gaan de mensen met onverstoorbare lichtheid door het leven.

‘Cuba is de parel van het Caribische gebied,’ zegt Romero trots. ‘Bij ons vindt u zon, strand, een kristallere zee, de beste muziek, de beste rum en tabak.’ Op de muur achter hem staat ‘Cuba sí’ geschreven. De woorden zijn al verbleekt, net als de hoop op een rechtvaardige wereld. Maar het lijkt geen twijfel dat de Cubanen van hun land houden.

Caribische dromen

Aan de fabelachtig witte stranden van Varadero, Cayo Coco of Guardalavaca bevinden zich de ankerplaatsen van uw zoetste dromen. Cuba is een droombestemming.

Columbus zeilde in westelijke richting over de Atlantische Oceaan, omdat hij vermoedde dat daar het fabelachtige goud- en wonderland India lag. Legendarische piraten als Henry Morgan, die achter de Spaanse galjoenen met het goud van de Azteken en Inca's aan joegen, zochten langs de kust naar schuilplaatsen. De natuuronderzoeker Alexander von Humboldt was dol op de kristallijnen zee. Aan het begin van de 20ste eeuw zette het Caribische eiland zelfs toeristenparadijzen als Palm Beach of Nice in de schaduw. Cuba werd het trefpunt van miljonnairs, vormde het casino en het bor-

◀ Cubaanse joie de vivre: vrolijkheid, muziek, sigaren, zon...

deel van de VS. Al Capone was een vaste gast, Hemingway ruïneerde in Havanna zijn lever en Frank Sinatra vierde er feest.

In de roes van de revolutie

In de nacht van 31 december 1958 op 1 januari 1959 werd alles in één klap anders. Fidel Castro Ruz en zijn rebellen marcheerden Havanna binnen. De revolutie had de dictatuur van Batista overwonnen – Cuba raakte in een roes van vreugde. Sinds het koloniale tijdperk kende de meerderheid van de Cubanen alleen onderdrukking en armoede. De *máximo líder* in zijn groene katoenen pak en chef-ideoloog Che Guevara zochten een uitweg uit de ellende van de derde wereld en veranderden het land in een socialistische staat. Ze bouwden aan een gratis opleidings- en gezondheidsstelsel, werkten aan alfabetisering, maakten een eind aan de rassendiscriminatie, onteigenden de kapitalisten en bedachten de leus *Socialismo o Muerte*, het socialisme of de dood. De rijke Cubanen vluchtten naar Florida.

Maar wat de VS met hun embargo niet voor elkaar kregen, lukte wél door het verval van de Sovjet-Unie. Cuba stuurde aan op een economische catastrofe. De ontberingen van de laatste jaren zijn het land aan te zien. In het jaar 2010 verklaarde de bebaarde crisismanager Fidel dat het socialisme zelfs voor Cuba niet werkt. Even later kondigde het 6de partijcongres massaontslagen aan en eiste het meer eigen initiatief. Na de revolutie van 1959 beleeft Cuba een

andere revolutie: een openmarkt-economie.

De in november 2016 gestorven rebel hield in de laatste tien jaar van zijn leven geen lange toespraken meer en droeg in het jaar 2008 het presidentschap over aan zijn broer Raúl. Zijn aftreden en de door Barack Obama eind 2014 ingestelde toenadering tussen beide landen veroorzaakten een echte Cuba-koorts. Sindsdien komen er duidelijk meer toeristen dan voorheen, om het 'oude' Cuba nog een keer te zien voordat het te laat is. Zelfs de aankondiging van president Trump dat hij Obama's beleid zou terugschroeven zodat Cuba het voortaan met minder toeristendollars zou moeten stellen, heeft er niet voor gezorgd dat er minder mensen komen.

Muziek en levenslust

De tegenstrijdigheden tussen strandcoulisse en realiteit kunnen soms hard aankomen bij de gast die door het land reist. Voor wie alleen in all-inclusiveresorts verblijft, voelt het bijna als Mallorca – tot de volgende stroomstoring. De Cubanen wuiven met een ogenschijnlijk onverstoorbare lichtheid hun dagelijkse zorgen weg.

Ze hebben acrobatische technieken ontwikkeld om te overleven. Vrolijkheid is er een, muziek is een andere. Wie de turkooizen zee en de knalblauwe hemel ziet, denkt dat hij droomt. Dan duiken er elegante bogen van koraalrif op, dichte mangrovemoerassen, donkergroene bergketens en schitterende koloniale steden. En wanneer onder de schaduwwrijke palmen het combo bij de Cuba libre het lied *Lágrimas negras* speelt, neuriet iedereen mee.

360° La Habana Vieja

TopTen

La Habana Vieja

Het historische stadscentrum betovert de bezoekers met een koloniale charme. De oude diva schittert tussen opkomst en verval met een adembenemende flair (► blz. 39).

BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 Catedral

Het wellicht meest indrukwekkende bouwwerk in de oude stad is de kathedraal die in 1748 door de jezuïeten in koloniale barokstijl

werd gebouwd – zeer sober en toch verheven (► blz. 34).

Havana, Plaza de la Catedral

2 Museo de la Ciudad

Het stadsmuseum van Havana vindt u precies op de plek waar de stad is ontstaan. In wat ooit de residentie van de Spaanse gouverneurs was – Palacio de los Capitanes Generales – ontdekt u interessante wetenswaardigheden over de stadsontwikkeling (► blz. 38).

Havana, Plaza de Armas

4

ETEN EN DRINKEN

3 La Moneda Cubana

‘Cubaanse valuta’, zo luidt de naam van het particuliere restaurant, dat zijn muren met bankbiljetten heeft behangen. Stevige burgerkost voor de grote trek (► blz. 43). Havana, San Ignacio 77 e/ O’Reilly y Empedrado

WINKELN

4 Plaza de Armas

Behoeftte aan devotionalia van de revolutie? Op het oudste plein

van Havana bieden boekhandelaars boeken aan over de revolutionairen als Che, Fidel en Cienfuegos, oude bankbiljetten, Che-T-shirts en ansichtkaarten (► blz. 43).

’S AVONDS

5 Café Paris

Het open hoekcafeetje is de ideale plek om bij een mojito en dansend op Cubaanse livemuziek van de dag de nacht in te dromen (► blz. 44).

Havana, Obispo esq. San Ignacio

360° Viñales

TopTen

★ Viñales

Met zijn groen overwoekerde kalksteenrots heeft het unieke dal van Viñales een magische aantrekkingskracht (► blz. 52).

BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 Mogotes

De mogotes, uit de rode aarde omhoog groeiende kalksteenrotten, vormen de belangrijkste bezienswaardigheid van Viñales. Het beste zicht op dit fenomeen biedt

de uitkijk bij Hotel Los Jazmines in Viñales (► blz. 52).

Viñales, Ctra. de Viñales, km 25

ETEN EN DRINKEN

2 Finca Agroecologica El Paraíso

Een sprookjesachtig uitzicht over de tabaksplantages en het landschap van Viñales. Op de open houtterrassen die handig rondom de keuken gerangschikt zijn, worden biologische gerechten geserveerd – ongeëvenaard goed (► blz. 53).

Viñales, Ctra. al Cementerio, km 1,5

WINKELN

3 Sigaren

Viñales is een van 's werelds beste regio's voor tabaksaanplant. Veel boeren in het dal van Viñales bieden goede, voordelige sigaren aan, maar zonder sigarenbandjes. Gewoon naar vragen en direct bij de boer kopen (► blz. 53).

'S AVONDS

4 JP Bar de Tapas

De populairste bar van Viñales biedt tot laat in de nacht niet alleen

lekkere cocktails, maar ook goede muziek en snacks (► blz. 53).
Viñales, Salvador Cisneros 45

ACTIVITEITEN

5 Parque Nacional Viñales

Het nationaal park Viñales, in 1999 door de UNESCO onderscheiden met de titel 'Cultuurlandschap der mensheid', is een fascinerend wandelgebied. Toegang alleen met een gids (► blz. 53).
Centro de Visitantes: Viñales, Ctra. A Pinar del Río